

РЕШЕНИЕ

№ 664

гр. Пловдив, 17.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПЛОВДИВ, I СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Атанаска Ст. Букорещлиева

при участието на секретаря Тодорка Г. Мавродиева
като разгледа докладваното от Атанаска Ст. Букорещлиева Гражданско дело № 20215300102947 по описа за 2021 година

Производство по делото е образувано по искова молба, подадена от К.Х.А., с ЕГН ***** и адрес: гр. ****, чрез упълномощения процесуален представител адвокат Т.А., против Прокуратурата на Република България, с БУЛСТАТ 121817309 и административен адрес: гр. София, бул. „Витоша“ № 2, с която е предявен иск с правно основание чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ.

В исковата молба са изложени твърдения, че в периода от 2007 г. до 2018 г. ищецът А. е заемал длъжността „*** ****“ в Завод „****“ АД. По досъдебно производство № 973 / 2018 г. по описа на Първо РУ ОДМВР- гр. Пловдив му е било повдигнато обвинение за извършено престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 5 и т. 6, вр. чл.194, ал. 1, вр. чл.18, ал. 1 от НК, за това, че на **.**.**** г. на работното му място в „Завод ****“ АД, след предварително сговаряне с лицето Р.С.Ч., е направил опит да отнеме чужда вещ – 6,200 кг сребърна сплав тип „сребърна кора“ от владението на работодателя си с намерение противозаконно да я присвои, като кражбата е извършена от него в качеството му на длъжностно лице, което се е възползвало от служебното си положение, като деянието е останало недовършено по причини, независещи от волята на дееца. Във връзка с горното, на дата **.**.**** г. със заповед на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР ищецът бил задържан за 24 часа, а впоследствие с постановление от 15.12.2018 г. по пр. пр. № 11421 / 2018 г. по описа на РП – Пловдив същият е задържан за срок от 72 часа. На 18.12.2018 г. А. бил освободен от ареста и по отношение на него е взета мярка за неотклонение „подписка“, която впоследствие е отменена въз основа на Постановление за прекратяване на досъдебното производство от

09.03.2020 г., на основание чл. 243, ал. 1, т. 1, вр. чл. 24, ал. 1, т. 1 от НПК. Посочва се, че основанието за прекратяване на ДП е, че деянието не е извършено или не съставлява престъпление. В рамките на досъдебното производство не били събрани никакви доказателства, установяващи вината на ищеца или същият да е извършил твърдяното престъпление. Съобразно указанията на наблюдаващия прокурор, на А. била наложена глоба в размер на 100 лв. с НП, но впоследствие така издаденото наказателно постановление било отменено като незаконосъобразно с влязло в сила съдебно решение № 260664 от 07.12.2020 г. по АНД 4926 / 2020 г., XXIV-ти състав на РС – Пловдив.

Твърди се, че така повдигнатото обвинение е станало причина за прекратяване на трудовото правоотношение на А. с неговия дългогодишен работодател, макар формалното основание за това да е посочено като взаимно съгласие. Воденото наказателно производство е повлияло негативно върху репутацията на ищеца, уронило е доброто му име и го е zlepоставило в обществото, пред неговия работодател, колеги, близки и познати. В резултат ищецът е претърпял сериозно увреждане на правната сфера, изразяващо се в преживян тежък емоционален стрес, видимо отслабнал, сринал се психически, загубил стабилната си работа, добрата позиция и планове за кариерно развитие, което поставило него и семейството му в затруднено материално положение, изпаднал в социална изолация, тъй като мнозина преустановили контактите си с него, станал нервен, затворен в себе си, избухлив, оплаквал се от световъртеж, общо безпокойство и безсъние. Случилото се затруднило намирането на нова работа, тъй като професията на А. е специфична, а негативният отзвук се разпространил в професионалната му среда и допълнително го потискал и влияел отрицателно на самочувствието му, поради което се наложило да се регистрира като безработен в Бюрото по труда, откъдето получавал обезщетение в продължение на 7 месеца. Влошило се здравословното състояние на съпругата му Е.А., която само месец след извършеното задържане се наложило да бъде оперирана в болница „****“.

Предвид всичко гореизложено, се иска от съда да постанови решение, с което да осъди ответника Прокуратурата на Република България да заплати на ищеца сумата от 50 000 лв., представляваща обезщетение за претърпените неимуществени вреди в резултат от незаконно повдигнатото обвинение, ведно със законната лихва върху главницата от датата на влизане в сила на Постановлението за прекратяване на досъдебното производство от 09.03.2020 г. по пр. пр. № 11421 / 2018 г. по описа на РП – Пловдив до окончателното изплащане на сумата. Претендира разноски.

В законоустановения едномесечен срок по чл. 131 от ГПК ответникът-Прокуратурата на Република България, чрез Окръжна прокуратура – Пловдив, е подал отговор на исковата молба, с който е изразил становище, че исковата претенция е недоказана по основание и размер. Сочи, че липсват доказателства за твърдените претърпени негативни последици в личностен, здравословен и психологически план. Освен това, оспорва твърдението, че трудовият договор на ищеца е прекратен поради воденото наказателно производство, тъй като от приложените доказателства е видно, че е станало по взаимно

съгласие. Намира претендирания размер на обезщетението за изключително завишен и несъобразен с чл. 52 от ЗЗД. Това е така, тъй като наказателното производство е приключило в досъдебна фаза, а наложената на ищеца мярка за процесуална принуда е била най-леката – „Подписка“. Посочва се и че Прокуратурата на Република България не е легитимирана да отговаря за задържането на ищеца за 24 часа по реда на ЗМВР, нито за вреди от влошено здравословно състояние на лице, различно от ищеца, в случая – съпругата му.

Съдът, след като прецени събраните по делото доказателства, поотделно и в тяхната съвкупност, намира следното:

Установява се от представеното по делото заверено копие на досъдебно производство №973/2018 г. по описа на Първо РУП- Пловдив, пр. пр. №11 421/2018 г. на РП- Пловдив, че същото е образувано на **.**.**** г. срещу лицата К.А. и Р.Ч. за престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 5 и т. 6, вр. чл.194, ал. 1, вр. чл.18, ал. 1 от НК. Въз основа на Заповед от **.**.**** г., издадена от полицейски орган, А. е задържан за срок от 24 часа, като на посочената дата е било извършено претърсване и изземване в жилището му в гр. ****, при което не са били намерени предмети и вещи- обект на престъпление. С постановление от 15.12.2018 г. настоящият ищец е привлечен в качеството на обвиняем по ДП за престъпление по чл. 195, ал.1, т.5 и т.6, вр. с чл.194, ал.1, вр. с чл.18, ал.1 от НК- за това, че на **.**.**** г. в землището на гр. *** /в завод „****“ АД/ след предварително сговаряне с Р.С.Ч., в немаловажен случай, е направил опит да отнеме чужда движима вещ- 6,200 кг сребърна сплав тип „сребърна кора“ от владението на „****“ АД, без съгласието на ръководството, с намерение противозаконно да я присвои, като кражбата е извършена от длъжностно лице- *** /сребърни продукти и кранист/, което се е възползвало от служебното си положение, като деянието е останало недовършено поради независещи от волята на дееца причини. С постановление от 15.12.2018 г. на прокурор при РП- Пловдив, на основание чл.64, ал.2 от НПК, е постановено задържането на обвиняемия А. за срок от 72 часа. С постановление от 18.12.2018 г. прокурорът е счел, че не са налице основания за изготвяне и внасяне на искане до РС- Пловдив за вземане мярка за неотклонение „задържане под стража“ по отношение на обвиняемия, поради което е отказал изготвянето на такова и е постановил А. да бъде освободен от ОЗ ”ИН”- Сектор „Арести”- Пловдив. Със същото постановление по отношение на обвиняемия е взета мярка за неотклонение „подписка”. На 03.07.2019 г. разследването е предявено на обвиняемия, за което е съставен протокол. На 31.10.2019 г. по досъдебното производство е изготвено заключително мнение за предаване обвиняемите Р.Ч. и К.А. на съд. С постановление от 09.03.2020 г. на РП- Пловдив, на основание чл.243, ал.1, т.1 във вр. с чл.24, ал.1, т.1 от НПК, наказателното производство по ДП № 973/2018 г. е прекратено с мотив, че в случая не се установяват признаците на деянието по чл.195, ал.1, т.5 НК, деянието следва да се квалифицира като престъпление по чл.195, ал.4 вр. с ал.1 т.6 вр. с чл.194, ал.1 вр. с чл.18, ал.1, вр. с чл.20, ал.2 от НК, но доколкото е налице маловажен случай и предметът на престъплението е със стойност под две минимални работни заплати за страната към датата на деянието, то следва да се приложи разпоредбата на чл.218 б, ал.1 от НК. С постановлението взетите по отношение на обвиняемите мерки за неотклонение са

отменени, като е разпоредено, след влизането му в сила, същото, ведно с преписката, да се изпрати на Началника на Първо РУП- Пловдив по компетентност и с оглед прилагане на съответните административно- наказателни разпоредби.

Видно е от представеното по делото удостоверение на Районна прокуратура- Пловдив с №11421/08.04.2022 г., че горното постановление за прекратяване на досъдебното производство е връчено на ищеца А. на 31.03.2020 г., при което по отношение на него е влязло в сила на дата 08.04.2020 г.

Установява се от приетото по решение №260664/07.12.2020г., постановено по а.н.д. №4926/2020 г. на РС- Пловдив, че с това решение /влязло в сила на 23.12.2020 г./ наказателното постановление №411/03.06.2020г., издадено от Началник на Първо РУ към ОД на МВР- Пловдив, с което на К.А. е било наложено административно наказание глоба в размер на 100 лева за нарушение на чл.194, ал.1 НК, е отменено.

Установява се още от материалите по досъдебно производство № 973/2018 г., че К.А. е работил по трудово правоотношение в „****“ АД от 2007 г., като съгласно трудов договор е заемал длъжност- ***.

Със заповед от 19.12.2018 г., на основание чл.325, ал.1, т.1 от КТ, ТПО е прекратено по взаимно съгласие на страните, изразено писмено.

От приложената по ДП справка за съдимост, издадена от РС- Пловдив, е видно, че А. не е осъждан.

За доказване на твърдените от ищеца неимуществени вреди в резултат на инициираното против него наказателно производство по делото са ангажирани гласни доказателства посредством показанията на свидетелите Е.А. А.а и Р.С.Ч..

Свидетелката А. сочи, че с ищеца са сключили брак през 2004 г., имат две деца. На **.**.**** г. съпругът ѝ бил задържан, докато бил на работа, обвинили го в извършване на кражба. На същата дата в дома им полицаи извършили действия по претърсване и изземване, ищецът бил задържан първоначално за 24 часа, след това за 72 часа. След престоя му в ареста А. бил отслабнал, прежълтял, пропушил, макар да спрял цигарите преди шест години. Свидетелката твърди, че повдигането на обвинение повлияло негативно на съпруга ѝ, той бил потиснат, притеснен, загубил съня си, затворил се в себе си, ограничил контактите си, приятелите и колегите му се отдръпнали от него. Ищецът се притеснявал и за нея, тъй като се влошило здравословното ѝ състояние, а той се чувствал отговорен, за това което преживява. А. работел от 2006 г. в ***, не е имал провинения, изградил бил добър имидж на работното си място. След повдигането на обвинение срещу него, работодателят му го освободил от работа, въпреки че трудовият договор бил прекратен по взаимно съгласие. Семейството изпитвало недостиг на финансови средства, ищецът имал трудности при намирането на нова работа, защото в града се разбрало, че е бил задържан. През 2020 г. А. започнал работа в „****“. Дори и след прекратяване на наказателното производство той не е успял да се възстанови от шока, който е изживял.

Свидетелят Р.Ч. депозира показания, че в късния следобед на **.**.**** г. с ищеца

А. били задържани на работното им място, отвели ги в Първо РУ на МВР, били в ареста първоначално за 24 часа, а след това за 72 часа. След освобождаването им Ч. се видял с К.А., той бил притеснен, отслабнал, унил. На следващия ден двамата отишли в завода, но картите им за достъп били блокирани, началниците им казали, че трябва да напуснат работа. След този инцидент колегите им спрели комуникация с тях, авторитетът на ищеца бил уронен. По време на провежданото наказателно производство К. бил притеснен, докато бил в ареста пропуснал. След освобождаването му от работа имал затруднения при намирането на нова, понастоящем работи в „***”.

При така събраните доказателства и установени обстоятелства, от правна страна съдът намира следното:

Разпоредбата на чл.2, ал.1, т.3, пр.2 от ЗОДОВ предвижда обективна отговорност на държавата в случаите на незаконно повдигане и поддържане на обвинение в извършване на престъпление, ако образуваното наказателно производство бъде прекратено, поради това че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление.

Основателността на иск с правно основание чл.2, ал.1, т.3 ЗОДОВ предполага доказване от страна на ищеца на следните предпоставки- незаконно обвинение в извършено престъпление; претърпени вреди, както и причинна връзка между повдигнатото неоснователно обвинение и вредните последици.

В случая не е формиран спор между страните, а и се установи от представените писмени доказателства, че воденото против К.А. досъдебно производство, в хода на което му е повдигнато обвинение за престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 5 и т. 6, вр. чл.194, ал. 1, вр. чл.18, ал. 1 от НК, е приключило с постановление за прекратяването му /влязло в сила по отношение на ищеца на 08.04.2020 г./. Безспорно е, че ищецът, в качеството си на обвиняем, е търпял и наложената му ограничителна мярка „задържане под стража” - първоначално за срок от 24 часа, а след това и за 72 часа. При тези данни и доколкото досъдебното производство е завършило с прекратяване в хипотезата на чл. 243, ал.1, т.1, във вр. с чл.24, ал.1, т.1 от НПК /неналичие на доказателства за извършено престъпление/, следва да се приеме, че повдигнатото обвинение е било незаконно по смисъла на чл. 2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ, поради което е налице незаконосъобразност и на процесуалните действия по образуване и провеждане на това производство.

На следващо място, от събраните гласни доказателства се установи, че като пряка и непосредствена последица от наказателното преследване ищецът е претърпял неимуществени вреди, изразяващи се в стрес, притеснение от неоснователно осъждане, безсъние, загуба на тегло, злепоставен е бил пред близки и познати. Свидетелите А.а и Ч. безпротиворечиво сочат, че след повдигане на обвинението К.А. променил поведението си, станал потиснат, необщителен, затворил се в себе си, ограничил контактите си. Така депозираните показания на двамата свидетели /на А., преценени по правилата на чл.172 ГПК/, съдът намира, че следва да се кредитират, тъй като са логични, последователни, основават се на непосредствените им впечатления, а и изнесените с тях факти относно преживяванията на ищеца са житейски оправдани, предвид ситуацията, в която се е намирал

към този момент.

Изложеното дава основание да се приеме, че са налице предпоставките за ангажиране отговорността на ответника за репарирание на установените неимуществени вреди, претърпени от ищеца, за които се доказва, че са в причинна връзка с незаконното обвинение.

Дължимото обезщетение за причинените вреди следва да се определи по справедливост съгласно чл.52 ЗЗД и при отчитане на установените обстоятелства относно характера и вида на претърпените вреди, тежестта на обвинението, продължителността на наказателното преследване и отражението му върху обвиняемия.

По делото се установи, че наказателното производство против К.А. е започнало на **.**.**** г. и е приключило на 08.04.2020 г., т.е. продължило е около година и четири месеца. Стана ясно от събраните гласни доказателства, че в този период от време ищецът е търпял неимуществени вреди, изразяващи се в неблагоприятни психически и емоционални изживявания, страх от осъждане, ограничаване на социалните контакти, изпитване на неудобство пред близки и познати, накърнени са били доброто име и авторитета му в професионалните среди по причина на процесното неоснователно обвинение. При преценка размера на обезщетението следва да се отчете обстоятелството, че престъплението, за което е повдигнато обвинение на А., е „тежко” по см. на чл.93, т.7 от НК, наказуемо е с лишаване от свобода от 1 до 10 години, а това несъмнено е предизвикало у него безпокойство и притеснение. Установи се още, че ищецът е бил задържан първоначално за 24 часа, след това за 72 часа, при което следва да се приеме, че задържането в следствения арест също е рефлектирало негативно върху правната му сфера, тъй като е довело до ограничаване на основните му конституционни права- на лична свобода и неприкосновеност, на личен живот, на придвижване и т.н. Наред с горното обаче, трябва да се съобрази, че производството срещу А. е протекло в разумни срокове, че е прекратено в досъдебната му фаза, както и че по отношение на него е взета най-леката мярка за неотклонение- „подписка”. Освен това, въз основа на коментираните свидетелски показания не може да се направи извод търпените вреди да са с висок интензитет и те не стигат до степен да обосноват претендирания размер на обезщетението. Няма данни воденото наказателно производство да е рефлектирало в негативна насока върху физическото здраве на ищеца, нито да е причинило сериозни последствия върху психиката му. Не се установява и конкретният случай да е придобил обществен отзвук, от който А. да е бил публично дискредитиран. Не би могло да се приеме, че оставането без работа и средства, както и трудното намиране на друга работа се дължи на неоснователното обвинение, доколкото се установява от представената заповед на ИД на „****“ АД, че ТПО на ищеца е било прекратено по взаимно съгласие. Съобразявайки съдържанието на доказаните неимуществени вреди, причинени на ищеца, периода на наказателното преследване, тежестта на обвинението и взетите мерки на процесуална принуда, данните за личността на пострадалия, както и обществено- икономическите условия в страната към релевантния период, съдът намира, че на К.А. следва да се присъди обезщетение в размер на 5 000 лв.

Не са налице основания за намаляване на определения размер на дължимото

обезщетение, с оглед въведеното от процесуалния представител на ответника възражение по чл.5 от ЗОДОВ. От материалите по досъдебното производство не може да се направи извод за наличието на противоправно поведение на обвиняемия, което да е в причинна връзка с действията на прокуратурата или да е възпрепятствало хода на разследването /укриване от властите, неявяване на разпити, отказ от даване на показания/. Действително, в постановлението за прекратяване на ДП, прокурорът е приел, че в случая е приложима разпоредбата на чл.218 б, ал.1 от НК, като поведението на обвиняемия подлежи на санкциониране по административно- наказателен ред, но доколкото наказателно постановление, с което е наложено на ищеца административно наказание, е отменено, то не може да се счита, че е налице административно нарушение.

С оглед изложеното, съдът намира, че предявеният иск се явява основателен и доказан за сумата от 5 000 лв., като за разликата над посочената сума до пълния заявен размер от 50 000 лв. искът ще се отхвърли, като неоснователен.

Върху дължимото обезщетение за неимуществени вреди, на основание чл. 84, ал.3 във вр. с чл. 86 ЗЗД, в полза на ищеца, следва да бъде присъдена и претендираната законна лихва. Предвид обстоятелството, че правото на обезщетение по чл.2, ал.1, т.3 от ЗОДОВ възниква от момента на влизане в сила на акта за прекратяване на наказателното производство, от който момент и вземането за обезщетение става изискуемо, то от тази дата следва да се присъди лихвата върху главницата. В случая постановлението за прекратяване на наказателното производство е влязло в сила на 08.04.2020 г., при което законна лихва върху определеното обезщетение ще се присъди, считано от посочената дата до окончателното му изплащане.

С оглед изхода на правния спор и съгласно чл.10, ал.3 от ЗОДОВ, на ищеца се дължат направените по делото разноски, като се претендират такива за внесена държавна такса- 10 лв. и заплатено адвокатско възнаграждение- 2 200 лв. Доколкото предявеният иск за неимуществени вреди се уважава частично, то дължимите разноски за адвокатско възнаграждение, изчислени съразмерно на уважената част на иска, възлизат на 220 лв. Ето защо, ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца направените по делото разноски в общ размер на 230 лв.

По изложените съображения, съдът

РЕШИ:

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, с адрес: гр. София, бул. "Витоша" №2, да заплати на К.Х.А., с ЕГН ***** и адрес: гр. ****, сумата от 5 000 /пет хиляди/ лв., представляваща обезщетение за претърпени от ищеца неимуществени вреди в резултат на воденото срещу него наказателно производство- досъдебно производство №973/2018г. по

описа на Първо РУП- Пловдив, пр. пр. №11 421/2018г. на РП- Пловдив, за престъпление по чл. 195, ал. 1, т. 5 и т. 6, вр. чл.194, ал. 1, вр. чл.18, ал. 1 от НК, което досъдебно производство е приключило с постановление за прекратяването му от 09.03.2020г., влязло в сила на 08.04.2020 г., ведно със законната лихва върху присъденото обезщетение за неимуществени вреди, считано от 08.04.2020г. до окончателното му изплащане, като ОТХВЪРЛЯ предявения от К.Х.А.. иск за обезщетение за неимуществени вреди за разликата над уважения размер от 5 000 лв. до пълния претендиран размер от 50 000 лв., като неоснователен.

ОСЪЖДА Прокуратурата на Република България, с адрес: гр. София, бул. "Витоша" №2, да заплати на К.Х.А., с ЕГН ***** и адрес: гр. ****, сумата от 230 /двеста и тридесет/лв.- разноски по делото, изчислени съобразно уважената част на иска.

Решението подлежи на обжалване пред Пловдивския апелативен съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Окръжен съд – Пловдив: _____